Redagavo: Ramunė Lūžaitė (1999.11.25)

Įstatymas paskelbtas: Žin., 1991, Nr.17-447

Neoficialus įstatymo tekstas

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-2501, 92.04.16, Žin., 1992, Nr. 13-350
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO PAKEITIMO

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-455, 94.05.12, Žin., 1994, Nr. 39-702 (94.05.25)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAPILDYMO

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-623, 94.11.03, Žin., 1994, Nr. 88-1666 (94.11.16)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1995 metų sausio 1 dienos.

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-869, 95.04.27, Žin., 1995, Nr. 36-889 (95.05.03)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO

6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1024, 95.07.05, Žin., 1995, Nr. 59-1481 (95.07.19)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAPILDYMO IR PAKEITIMO

7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1062, 95.10.17, Žin., 1995, Nr. 89-1987 (95.11.02)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1353, 96.05.28, Žin., 1996, Nr. 53-1250 (96.06.05)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 37-1 IR 38 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1369, 96.06.06, Žin., 1996, Nr. 57-1341 (96.06.19)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 3, 27, 37(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 23, 24, 25 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1997 metų sausio 1 dienos.

10.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1545, 96.09.25, Žin., 1996, Nr.98-2232 (96.10.11)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 45 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

11.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-361, 97.07.01, Žin., 1997, Nr.67-1651 (97.07.16)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4, 38 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

12.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-384, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1665 (97.07.16)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 37(1) STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

13.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-964, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3191 (98.12.30)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 41 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

14.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-987, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3242 (98.12.31)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 34 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

15.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 4, 6, 22, 28, 29, 30, 36, 38, 42, 45 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI PAPILDYMO 38(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

16.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 2, 3, 4, 7, 26, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 28(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Įsigaliojus šiam įstatymui, ūkininkai atleidžiami nuo nesumokėtų valstybinio socialinio draudimo įmokų, delspinigių ir baudų mokėjimo už laikotarpį nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1999 m. sausio 1 d.

17.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-1355, 99.10.14, Žin., 1999, Nr.88-2583 (99.10.20)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 34 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1999 m. lapkričio 1 d.

18.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-1383, 99.11.04, Žin., 1999, Nr.99-2844 (99.11.24)
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO 45 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO Į S T A T Y M A S

I SKYRIUS. BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis. Valstybinis socialinis draudimas

Valstybinis socialinis draudimas - valstybės nustatytų socialinių ekonominių priemonių sistema, teikianti apdraustiesiems Respublikos gyventojams, taip pat įstatymo numatytais atvejais apdraustųjų šeimų nariams gyvenimui reikalingų lėšų ir paslaugų, jei jie negali dėl įstatymo numatytų priežasčių apsirūpinti iš darbo ir kitokių pajamų arba dėl įstatymo numatytų svarbių priežasčių turi papildomų išlaidų. Įgyvendinant valstybinį socialinį draudimą, dalyvauja draudėjų ir draudžiamųjų interesus ginančios organizacijos.

2 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo reglamentavimas

Valstybinį socialinį draudimą reglamentuoja šis, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros, Valstybinių socialinio draudimo pensijų, taip pat kiti Lietuvos Respublikos socialinio aprūpinimo įstatymai.

Šių įstatymų nuostatų įgyvendinimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklės, Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatai, Valstybinio socialinio draudimo pašalpų nuostatai, Valstybinio savanoriškojo socialinio pensijų draudimo taisyklės, Valstybinio savanoriškojo socialinio draudimo ligos, nėštumo ir gimdymo pašalpoms taisyklės, taip pat Valstybinio socialinio draudimo fondo įstaigų nuostatai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

3 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo rūšys

Lietuvos Respublikoje nustatomos tokios valstybinio socialinio draudimo rūšys:

1) pensijų draudimas, kai draudžiama pensijoms, numatytoms Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme;

2) ligos ir motinystės draudimas, kai draudžiama ligos ir motinystės (tėvystės) pašalpoms, numatytoms šio įstatymo 6-17 straipsniuose, taip pat laidojimo pašalpoms, numatytoms šio įstatymo 20-22 straipsniuose;

3) draudimas kompensacijoms, numatytoms šio įstatymo 26 straipsnyje;

4) draudimas nuo nedarbo, kai draudžiama bedarbio pašalpoms pagal Bedarbių rėmimo įstatymą. Iš šio draudimo lėšų taip pat kompensuojama už kitas nedarbo priemones, numatytas Bedarbių rėmimo įstatyme;

5) draudimas nuo nelaimingų atsitikimų darbe, kai draudžiama pašalpoms suluošinimo darbe ir profesinių susirgimų atvejais ir kitoms išmokoms, numatytoms Draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe įstatyme.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. I-1369, 96.06.06, Žin., 1996, Nr. 57-1341 (96.06.19)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

4 straipsnis. Asmenys, draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu

Asmenų, draudžiamų kiekvienos rūšies draudimu, kategorijas nustato atitinkami įstatymai, reguliuojantys tos rūšies draudimo tvarką.

Šio įstatymo nustatyta tvarka privalomai draudžiami:

1) asmenys, dirbantys pagal darbo sutartis, diplomato tarnybos ar terminuotas diplomato tarnybos sutartis, taip pat dirbantys narystės pagrindais renkamose institucijose, ūkinėse bendrijose, žemės ūkio bendrovėse arba kooperatinėse organizacijose ir gaunantys atlyginimą už darbą, bei diplomatų sutuoktiniai;

2) individualių (personalinių) įmonių savininkai ir jiems Vyriausybės nustatyta tvarka prilyginti savarankiškai dirbantys asmenys;

3) ūkininkai ir dirbantys ūkyje pilnamečiai jų ūkių nariai.

Šio straipsnio antrosios dalies 2 ir 3 punktuose išvardyti asmenys ligos, motinystės pašalpoms gali draustis savanoriškai Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-361, 97.07.01, Žin., 1997, Nr.67-1651 (97.07.16)
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

5 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo stažas

Valstybinio socialinio draudimo stažas - tai laikas, kai asmuo pats mokėjo ar už tą asmenį buvo mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, taip pat kiti laikotarpiai, kuriuos valstybinio socialinio draudimo stažui prilygina galiojantys įstatymai.

II SKYRIUS. VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO PAŠALPOS

1. Ligos pašalpa

6 straipsnis. Ligos pašalpos skyrimo atvejai

Ligos pašalpa skiriama:
1) atsiradus nedarbingumui dėl ligos ar traumos;
2) susirgus šeimos nariui, kurį būtina slaugyti;
3) epideminių situacijų atvejais;
4) esant proteziniame-ortopediniame stacionare;
5) laikinai perkėlus į kitą darbą dėl susirgimo profesine liga, tuberkulioze arba dėl užkrečiamų ligų sukėlėjų nešiojimo.

Ligos pašalpa kaip nedarbingumo dėl ligos atveju (pirmosios dalies 1 punktas) taip pat skiriama, iškilus būtinybei gydytis tuberkuliozės arba kitoje sanatorijoje, į kurią siunčiama baigti gydymą po sunkaus susirgimo, įrašyto į Sveikatos apsaugos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų tvirtinamą sąrašą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)

7 straipsnis. Teisė į ligos pašalpą

Teisę į ligos pašalpą turi apdraustieji, išvardyti šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte, jei jie dėl šio įstatymo 6 straipsnyje numatytų priežasčių nedirba arba laikinai perkeliami į kitą darbą. Šią teisę jie įgyja nuo pirmosios darbo (draudimo) dienos.

Pašalpa bendrąja tvarka mokoma, jei teisė ją gauti atsirado darbo laikotarpiu (įskaitant bandomąjį laiką ir atleidimo iš darbo dieną), taip pat trijų kalendorinių dienų po savanoriško išėjimo iš darbo arba atleidimo su teise gauti išeitinę pašalpą laikotarpiu.

Asmenys, kurie buvo draudžiami pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 punktą ir neteko darbo, turi teisę į ligos pašalpą dėl ligos arba traumos (6 straipsnio 1 punktas), jei jie prarado darbingumą laikotarpiu, kuriuo pagal įstatymus mokama išeitinė pašalpa, visas uždarbis arba jo dalis ir yra nedarbingi šiam laikotarpiui pasibaigus.

Pagrindas skirti ligos pašalpą yra nustatyta tvarka išduotas nedarbingumo pažymėjimas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

8 straipsnis. Ligos pašalpos mokėjimo trukmė

Apdraustiesiems, netekusiems darbingumo dėl ligos arba traumos (6 straipsnio 1 punktas) šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytais laikotarpiais, ligos pašalpa mokama nuo pirmosios darbingumo netekimo dienos (neskaitant dienų, už kurias buvo gauta išeitinė pašalpa arba uždarbis) iki darbingumo atstatymo arba iki invalidumo pripažinimo.

Ligos pašalpa už pirmąsias dvi kalendorines nedarbingumo dėl ligos, nelaimingo atsitikimo darbe, susirgimo profesine liga ar kitokio sveikatos pakenkimo, susijusio su darbu, dienas, išskyrus motinystės pašalpą už nėštumo ir gimdymo laikotarpį bei šeimos nario slaugos pašalpą, moka darbdavys iš savo lėšų. Ligos atveju ši pašalpa turi būti ne mažesnė kaip 80 procentų, o nelaimingo atsitikimo darbe, susirgimo profesine liga ar kitokio sveikatos pakenkimo, susijusio su darbu, atveju - ne mažesnė kaip 100 procentų jos gavėjo vidutinio mėnesinio uždarbio, apskaičiuoto pagal paskutinių trijų mėnesių darbo užmokestį. Nuo trečios kalendorinės nedarbingumo dienos ligos pašalpa mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo ir yra šio įstatymo 10 straipsnyje nurodyto dydžio.

Laikiniems ir sezoniniams darbuotojams, netekusiems darbingumo sutarties galiojimo laikotarpiu, pašalpa dėl bendrojo susirgimo mokama ne ilgiau kaip trisdešimt kalendorinių dienų po darbo sutarties galiojimo pabaigos.

Susižalojus darbe, susirgus profesine liga arba tuberkulioze, asmenims, dirbantiems pagal laikinojo ar sezoninio darbo sutartį, pašalpa mokama šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyta tvarka.

Dirbantiems invalidams ligos pašalpų mokėjimo trukmė nustatoma Valstybinio socialinio draudimo pašalpų nuostatuose.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. I-1062, 95.10.17, Žin., 1995, Nr. 89-1987 (95.11.02)

9 straipsnis. Ligos pašalpa atostogų metu

Atsiradus laikinajam nedarbingumui dėl ligos ar traumos kasmetinių apmokamų atostogų metu, pašalpa mokama už visas sirgtas darbo dienas, patvirtintas nedarbingumo pažymėjimu.

Atsiradus laikinajam nedarbingumui neapmokamų atostogų metu, pašalpa mokama nuo tos dienos, kurią darbuotojas turėjo pradėti dirbti.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)

10 straipsnis. Ligos pašalpos dydis

Ligos pašalpa mokama 80 procentų kompensuojamojo uždarbio dydžio.

Jei laikinasis nedarbingumas trunka ilgiau kaip trisdešimt kalendorinių dienų, nuo trisdešimt pirmosios mokama 100 procentų kompensuojamojo uždarbio dydžio laikinojo nedarbingumo pašalpa.

Susižalojus darbe ar susirgus profesine liga, taip pat asmenims, dalyvavusiems likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius, ligos pašalpa mokama 100 procentų kompensuojamojo uždarbio dydžio.

Ligos pašalpa, skiriama pagal 6 straipsnio 1-4 punktus, negali būti mažesnė už Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytą darbo užmokesčio minimumą, apskaičiuotą proporcingai dirbtam laikui arba atliktam darbui.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. I-1062, 95.10.17, Žin., 1995, Nr. 89-1987 (95.11.02)

11 straipsnis. Kompensuojamasis uždarbis pašalpai skaičiuoti

Kompensuojamasis uždarbis ligos ir motinystės (tėvystės) pašalpoms yra skaičiuojamas pagal visose darbo vietose gaunamas pajamas, nuo kurių skaičiuojamos privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokos. Kompensuojamasis uždarbis apskaičiuojamas pagal Valstybinio socialinio draudimo pašalpų nuostatus. Visais atvejais kompensuojamasis uždarbis pašalpai skaičiuoti negali viršyti Statistikos departamento skelbiamo užpraeito mėnesio vidutinio darbo užmokesčio trijų dydžių sumos.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. I-1024, 95.07.05, Žin., 1995, Nr. 59-1481 (95.07.19)

12 straipsnis. Sąlygos, kurioms esant, pašalpa nemokama

Ligos pašalpa nemokama:

1) asmenims, laikinai nedarbingiems dėl traumų, gautų darant nusikaltimus;

2) asmenims, sužalojusiems savo arba savo globotinių sveikatą, kad išvengtų darbo ar kitokių pareigų arba apsimetusiems sergančiais (simuliantams);

3) asmenims, kurių laikinojo nedarbingumo tiesioginė priežastis - alkoholio, narkotinių arba toksinių medžiagų vartojimas.

Tuo atveju, kai savanoriškai gydomasi stacionare nuo alkoholizmo, narkomanijos ar toksikomanijos, ligos pašalpa mokama ne ilgiau kaip keturiolika kalendorinių dienų per kalendorinius metus.

Asmenims, pažeidžiantiems gydytojo nustatytą gydymo ir slaugos režimą, be svarbių priežasčių neatvykstantiems pas gydytoją arba į įstatymo nustatytą darbingumo patikrinimą, pašalpa Valstybinio socialinio draudimo pašalpų nuostatų numatyta tvarka gali būti neskiriama arba jos mokėjimas nutraukiamas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)

13 straipsnis. Ligos pašalpa šeimos nariui slaugyti

Pašalpa sergančiajam šeimos nariui slaugyti mokama, jeigu gydytojo nurodymu būtina ligonį slaugyti.

Slaugant šeimos narį, pašalpa mokama ne ilgiau kaip septynias kalendorines dienas.

Slaugant sergantį iki keturiolikos metų amžiaus vaiką, pašalpa mokama ne ilgiau kaip keturiolika kalendorinių dienų.

Slaugant stacionare sergantį iki septynerių metų vaiką, taip pat vaiką iki keturiolikos metų, sergantį onkohematologine liga, po sudėtingos operacijos, traumos ar nudegimo, pašalpa mokama visą slaugymo laiką, bet ne ilgiau kaip šimtą dvidešimt dvi dienas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)

14 straipsnis. Ligos pašalpa epideminių situacijų atveju

Įvedus nustatyta tvarka karantino režimą ypač pavojingų infekcijų židiniuose, pašalpa mokama nušalintiems nuo darbo asmenims.

Valstybiniams gydytojams higienistams laikinai nušalinus apdraustąjį kaip užkrečiamų ligų sukėlėją nešiotoją ir negalint jo perkelti į kitą darbą, ligos pašalpa jam mokama visą nušalinimo nuo darbo laiką ir apskaičiuojama pagal kompensuojamąjį uždarbį tik toje darbovietėje, kurioje jis nušalintas nuo darbo.

Valstybiniams gydytojams higienistams įvedus vaikų įstaigose infekcijų plitimą ribojantį režimą ir dėl to atsiradus būtinybei prižiūrėti vaiką, pašalpa mokama kaip šeimos nario slaugos atveju pagal šio įstatymo 13 straipsnio antrąją dalį.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)

15 straipsnis. Pašalpa, esant proteziniame-ortopediniame stacionare

Paguldžius apdraustąjį į protezinį-ortopedinį stacionarą, pašalpa mokama už visą jame būtą laiką, taip pat vykimo į stacionarą ir atgal laiką.

16 straipsnis. Pašalpa laikinai perkėlus į kitą darbą

Jeigu apdraustasis dėl profesinės ligos, tuberkuliozės, taip pat dėl to, kad jis yra užkrečiamų ligų sukėlėjų nešiotojas (6 straipsnio 5 punktas), laikinai negali dirbti savo darbo, bet, nepažeisdamas paskirto gydymo, gali dirbti kitą darbą ir dėl to pagal medicininę išvadą perkeliamas į kitą darbą, jam pašalpa mokama už visą perkėlimo laiką, bet ne ilgiau kaip du mėnesius ir tokio dydžio, kad gaunamas uždarbis ir pašalpa neviršytų vidutinio uždarbio iki perkėlimo.

2. Motinystės (tėvystės) pašalpa

17 straipsnis. Motinystės (tėvystės) pašalpa

Motinystės (tėvystės) pašalpa iš valstybinio socialinio draudimo lėšų skiriama vienam iš tėvų (globėjų), apdraustam pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 punktą.

Moterims, pagimdžiusioms suėjus dvidešimt aštuonioms nėštumo savaitėms ir vėliau, apmokama už septyniasdešimt kalendorinių dienų iki gimdymo ir už penkiasdešimt šešias kalendorines dienas po gimdymo (komplikuoto gimdymo atveju ir kai gimė daugiau negu vienas vaikas - už septyniasdešimt kalendorinių dienų). Moterims, pagimdžiusioms suėjus dvidešimt dviems nėštumo savaitėms, apmokama už dvidešimt aštuonias kalendorines dienas po gimdymo (jei kūdikis gyvena, apmokama už penkiasdešimt šešias dienas po gimdymo). Už šioje dalyje nurodytus laikotarpius mokama 100 procentų kompensuojamojo uždarbio.

Pasibaigus šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytiems laikotarpiams, vienam iš tėvų (vieninteliam esamam iš tėvų ar globėjui), kuris pagal Atostogų įstatymą yra išleistas vaiko priežiūros atostogų, mokama 60 procentų kompensuojamojo uždarbio dydžio pašalpa, bet ne mažesnė kaip nustatytas minimalus darbo užmokestis, iki vaikui sukanka vieneri metai.

Jei asmuo, gaunantis šiame straipsnyje nurodytą motinystės (tėvystės) pašalpą, atleidžiamas iš darbo dėl įmonės, įstaigos, organizacijos likvidavimo, pašalpa mokama, jei tuo metu nemokama išeitinė pašalpa.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-623, 94.11.03, Žin., 1994, Nr. 88-1666 (94.11.16)

Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)

3. Pašalpa vaiko priežiūrai

18 straipsnis. (Panaikintas)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-623, 94.11.03, Žin., 1994, Nr. 88-1666 (94.11.16)

19 straipsnis. (Panaikintas)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-623, 94.11.03, Žin., 1994, Nr. 88-1666 (94.11.16)

4. Laidojimo pašalpa

20 straipsnis. Teisė į laidojimo pašalpą

Laidojimo pašalpa mokama, mirus pačiam apdraustajam (4 straipsnis) arba jo išlaikomajam šeimos nariui.

Mirus apdraustajam, laidojimo pašalpa mokama mirusiojo šeimos nariams arba tiems asmenims, kurie jį laidojo. Mirus apdraustojo šeimos nariui, pašalpa mokama pačiam apdraustajam.

Laidojimo pašalpa nemokama, kai laidojama valstybės (savivaldybės) lėšomis.

21 straipsnis. Laidojimo pašalpos dydis

Laidojimo pašalpa mokama trijų minimalių gyvenimo lygių dydžio.

22 straipsnis. Pašalpos išmokėjimas, mirus asmeniui, turėjusiam teisę ją gauti

Ligos, motinystės pašalpos, negautos iki gavėjo mirties dienos, išmokamos kartu su juo gyvenusiems šeimos nariams, taip pat nedarbingiems asmenims, kurie buvo mirusiojo išlaikomi.

Motinystės (tėvystės) pašalpa, negauta dėl gavėjo mirties, išmokama likusiam tėvui (motinai) arba asmeniui, faktiškai auginančiam vaiką.

Negauta pašalpa į paveldimą turtą neįtraukiama.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)

III SKYRIUS. GYDYMO IR PROFILAKTIKOS IŠMOKOS

23 straipsnis. (Panaikintas)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. I-1369, 96.06.06, Žin., 1996, Nr. 57-1341 (96.06.19)

24 straipsnis. (Panaikintas)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. I-1062, 95.10.17, Žin., 1995, Nr. 89-1987 (95.11.02)
Nr. I-1369, 96.06.06, Žin., 1996, Nr. 57-1341 (96.06.19)

25 straipsnis. (Panaikintas)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-2501, 92.04.16, Žin., 1992, Nr. 13-350
Nr. I-869, 95.04.27, Žin., 1995, Nr. 36-889 (95.05.03)
Nr. I-1369, 96.06.06, Žin., 1996, Nr. 57-1341 (96.06.19)

26 straipsnis. Išlaidų transportui kompensavimas

Šio įstatymo 4 straipsnyje išvardintiems apdraustiesiems, gaunantiems arba turintiems teisę gauti valstybinę socialinio draudimo pensiją, jeigu jiems invalidumą nustatančių komisijų sprendimu pripažinta teisė įsigyti specialiuosius lengvuosius automobilius, kas mėnesį išmokama 25 procentų mėnesinio minimalaus gyvenimo lygio dydžio transporto išlaidų kompensacija, nepaisant to, ar jie yra įsigiję automobilį.

I grupės invalidams, gaunantiems arba turintiems teisę gauti valstybinę socialinio draudimo pensiją, patiems vairuojantiems specialiuosius automobilius, kas mėnesį papildomai mokama 25 procentų mėnesinio minimalaus gyvenimo lygio dydžio transporto išlaidų kompensacija.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje išvardytiems asmenims, kuriems dėl sutrikusių judėjimo funkcijų sunku naudotis visuomeniniu transportu, mokama specialiųjų lengvųjų automobilių arba motorinių vežimėlių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensacija, jeigu pagal invalidumą nustatančių komisijų sprendimą ir nustatytos formos pažymą šie asmenys turi teisę įsigyti ir gali vairuoti šiuos lengvuosius automobilius arba motorinius vežimėlius. Šių kompensacijų mokėjimo tvarką ir dydžius tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teikimu.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

27 straipsnis. Sąlygos, kurioms esant, gydymo ir profilaktikos išmokos nemokamos

Apdraustasis netenka teisės į 26 straipsnyje išvardintas išmokas iš valstybinio socialinio draudimo lėšų 12 straipsnyje nurodytais atvejais.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1369, 96.06.06, Žin., 1996, Nr. 57-1341 (96.06.19)

IV SKYRIUS. VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FINANSAI

28 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas ir turtas

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo finansų pagrindą sudaro savarankiškas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas, kuris neįtraukiamas į valstybės ir savivaldybių biudžetus.

Valstybinio socialinio draudimo fondo turtą sudaro ilgalaikis materialusis ir nematerialusis, finansinis turtas (iš jo - lėšų likučiai valstybinio socialinio draudimo fondo

sąskaitose, kasoje, indėliai, akcijos ir vertybiniai popieriai), taip pat išankstiniai apmokėjimai bei gautinų ar išieškotinų skolų sumos.

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas sudaromas vieneriems metams - nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. įskaitytinai. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, parengusi valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto projektą, teikia jį svarstyti Vyriausybei kartu su Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos išvada.

Vyriausybė apsvarsto kitų metų valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto kitų 2 metų prognozuojamus rodiklius ir ne vėliau kaip iki spalio 17 d. pateikia Seimui svarstyti kartu su Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetas tvirtinamas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė apsvarsto Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto vykdymo ataskaitą ir nustatyta tvarka pateikia ją Seimui. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto vykdymo ataskaita tvirtinama Seime pagal rodiklius, nustatytus Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatyme.

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymas bei nuostatos, reglamentuotos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

28$^{(1)}$ straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo fondo veiklos kontrolė

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba sudaro sutartį su audito įmone, turinčia licenciją atlikti Lietuvos Respublikoje auditą ir laimėjusia konkursą auditui atlikti.

Kasmet, ne vėliau kaip iki balandžio 15 d., audito įmonė patikrina Valstybinio socialinio draudimo fondo ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos finansinę atskaitomybę ir pagal tarptautinius apskaitos standartus parengia išvadas dėl biudžetinių metų finansinės veiklos.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

29 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžetų santykiai

Asignavimai iš Valstybės biudžeto skiriami, kai dėl Lietuvos Respublikos Seimo priimtų įstatymų arba kitokių nenumatytų priežasčių padidėja socialinio draudimo išlaidos arba sumažėja pajamos, o įmokų socialiniam draudimui tarifai nekeičiami.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)

30 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto pajamos

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto pajamas sudaro:

1) juridinių bei fizinių asmenų privalomosios valstybinio socialinio draudimo įmokos;
2) baudos ir delspinigiai;
3) asignavimai iš Valstybės biudžeto, skiriami pagal šio įstatymo 29 straipsnį;
4) valstybinio savanoriškojo socialinio draudimo įmokos;
5) atgautos į ankstesnių metų išlaidas iškeltos abejotinai atgautinos sumos;
6) veiklos pajamos:
a) palūkanos, dividendai už Valstybinio socialinio draudimo fondo indėlius, depozitus, akcijas ir vertybinius popierius;
b) pajamos iš parduoto turto;
c) pajamos už teikiamas paslaugas;
d) kitos veiklos pajamos.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto pajamos apskaitomos atskirose sąskaitose pagal kiekvienos valstybinio socialinio draudimo rūšies draudimo įmokų dydžius.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

31 straipsnis.Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto išlaidos

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto išlaidos skirstomos ir apskaitomos pagal valstybinio socialinio draudimo rūšis. Išlaidų straipsnių klasifikaciją nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

32 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo fondo rezervas

Valstybinio socialinio draudimo fondui stabilizuoti sudaromas fondo rezervas, kuris yra ne mažesnis kaip 15 procentų metinės pajamų sumos. Šis fondas formuojamas iš pajamų dalies, viršijančios išlaidas.

Jeigu rezervo fonde susikaupia 20 ir daugiau procentų metinės pajamų sumos, Valstybinio socialinio draudimo fondo taryba turi teikti Vyriausybei siūlymus dėl įmokų tarifų mažinimo arba išmokų didinimo.

Rezervo lėšos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos sprendimu gali būti naudojamos išlaidoms, kurių nebuvo galima numatyti tvirtinant biudžetą, apmokėti ir pajamų laikinam trūkumui padengti.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba privalo užtikrinti Valstybinio socialinio draudimo fondo rezervo lėšų realiosios vertės išsaugojimą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

33 straipsnis. Kasos apyvartos lėšos

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžete sudaromos kasos apyvartos lėšos, būtinos pinigų cirkuliacijai užtikrinti. Šių lėšų dydis nustatomas tvirtinant fondo biudžetą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)

34 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo įmokos

Drausdamas asmenis, išvardytus šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte, darbdavys privalo mokėti nustatyto dydžio valstybinio socialinio draudimo įmokas.

[34 straipsnio 2 dalies redakcija iki 1999 m. lapkričio 1 d.]

Įmokos skaičiuojamos nuo kiekvienam apdraustajam apskaičiuoto atlyginimo už darbą. Atlyginimo suma, nuo kurios skaičiuojamos įmokos, negali būti mažesnė kaip kiekvieno kalendorinio mėnesio minimali mėnesinė alga. Nuo 1999 m. sausio 1 d. valstybinio socialinio draudimo įmokos mokamos skaičiuojant nuo apskaičiuoto atlyginimo sumos, neviršijančios trijų su puse Statistikos departamento skelbto užpraeito mėnesio Lietuvos Respublikos ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio. Nuo 2000 m. sausio 1 d. valstybinio socialinio draudimo įmokos mokamos skaičiuojant nuo apskaičiuoto atlyginimo sumos, neviršijančios trijų Statistikos departamento skelbto užpraeito mėnesio Lietuvos Respublikos ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžių.

[34 straipsnio 2 dalies redakcija nuo 1999 m. lapkričio 1 d.]

Įmokos skaičiuojamos ir mokamos nuo kiekvienam apdraustajam apskaičiuoto atlyginimo už darbą. Atlyginimo suma, nuo kurios skaičiuojamos įmokos, negali būti mažesnė kaip kiekvieno kalendorinio mėnesio minimali mėnesinė alga.

* Asmenys, išvardyti šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose, valstybinio socialinio draudimo įmokas moka patys:

1) individualių (personalinių) įmonių savininkai ir jiems Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka prilyginti savarankiškai dirbantys asmenys, išskyrus patentus įsigijusius asmenis, draudžiasi valstybinei socialinio draudimo pensijai. Šie asmenys moka įmokas, apskaičiuotas nuo jų deklaruojamų pajamų, bet ne mažesnių kaip kiekvieno kalendorinio mėnesio minimali mėnesinė alga;

2) patentus įsigiję asmenys draudžiasi valstybinio socialinio draudimo bazinei pensijai. Vyriausybės nustatyta tvarka atskiros šių asmenų kategorijos gali draustis pusei bazinės valstybinio socialinio draudimo pensijos ir mokėti proporcingai mažesnę valstybinio socialinio draudimo įmokos dalį. Jiems įskaitomas draudimo stažas pagal faktiškai sumokėtas įmokas į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą;

3) ūkininkai save ir dirbančius ūkyje pilnamečius jų ūkių narius draudžia valstybinio socialinio draudimo bazinei pensijai. Vyriausybės nustatyta tvarka ekonomiškai silpnų ūkių ūkininkai, drausdami save ir dirbančius ūkyje pilnamečius ūkių narius, turi teisę mokėti valstybinio socialinio draudimo įmokos dalį. Kita valstybinio socialinio draudimo įmokos dalis dengiama iš valstybės biudžeto lėšų.

Įsigiję patentus asmenys ir ūkininkai už save ir dirbančius ūkyje pilnamečius jų ūkių narius gali įmokų nemokėti (tas laikotarpis bus neįskaitytas į valstybinio socialinio draudimo stažą) tik tada, jeigu jie yra Valstybinio socialinio draudimo fondo pensininkai arba I ar II grupių invalidai nuo vaikystės, gaunantys šalpos pensiją, taip pat jei yra draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu pagal Lietuvos Respublikos įstatymus arba turi būtinąjį stažą valstybinei socialinio draudimo senatvės pensijai gauti.

Įmokų dydis valstybinio socialinio draudimo bazinei pensijai gauti apskaičiuojamas pagal aktuarinius skaičiavimus ir Vyriausybės teikimu tvirtinamas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

Įmokų mokėjimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymas.

* 34 straipsnio 3 dalies nuostata dėl valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies padengimo iš valstybės biudžeto įsigalioja nuo 2000 m. sausio 1 d.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. I-1024, 95.07.05, Žin., 1995, Nr. 59-1481 (95.07.19)
Nr. I-1062, 95.10.17, Žin., 1995, Nr. 89-1987 (95.11.02)
Nr. VIII-987, 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3242 (98.12.31)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)
Nr. VIII-1355, 99.10.14, Žin., 1999, Nr.88-2583 (99.10.20)

35 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifai

Bendrasis privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifas ir jo dydžiai atskiroms draudimo rūšims, taip pat apdraustųjų, išvardytų šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte, įmokų tarifas Vyriausybės teikimu tvirtinami Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

36 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo įmokų mokėjimo tvarka

Valstybinio socialinio draudimo įmokų mokėtojas (draudėjas) pats jas apskaičiuoja ir sumoka į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą.

Draudėjai - įmonės, įstaigos ir organizacijos, kuriose dirba 4 straipsnio antrosios dalies 1 punkte išvardinti apdraustieji asmenys, apskaičiuoja, išskaito ir įmoka į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą iš minėtų apdraustųjų asmenų pajamų mokamas socialinio draudimo įmokas.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba turi teisę perimti akcinės ar uždarosios akcinės bendrovės, siekiančios išvengti bankroto bylos iškėlimo už nesumokėtas įmokas, turto dalį, proporcingą bendrovės įsiskolinimui Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, ar įsigyti jos akcijų. Bendrovės turto perėmimo, akcijų įsigijimo, jų įvertinimo, apskaitos bei realizavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba gali atidėti privalomųjų įmokų į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą sumokėjimą iki 1 metų.

Įmokų mokėjimo ir jų mokėjimo atidėjimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

37 straipsnis. Atsakomybė valstybiniam socialiniam draudimui

Juridiniai arba fiziniai asmenys, dėl kurių kaltės valstybinio socialinio draudimo įstaigos turėjo išmokėti apdraustiesiems tam tikras išmokas arba kurių kaltais veiksmais buvo padaryta kitokia žala valstybinio socialinio draudimo turtui, privalo tą žalą atlyginti įstatymų nustatyta tvarka.

37-1 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo įstaigų santykiai su Lietuvos bankų įstaigomis

Lietuvos bankų įstaigos valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų apyvartos operacijas atlieka nemokamai. Atidarydamos ūkio subjektų sąskaitas, bankų įstaigos privalo išreikalauti pažymą apie ūkio subjekto įregistravimą valstybinio socialinio draudimo įstaigoje, o uždarydamos sąskaitas, - pažymą apie tai, kad ūkio subjektas neskolingas valstybinio socialinio draudimo fondui. Valstybinio socialinio draudimo įstaigų reikalavimus išieškoti valstybinio socialinio draudimo lėšas banko įstaigos vykdo proporcingai įsiskolinimams privalomojo sveikatos draudimo ir valstybinio socialinio draudimo fondams, tačiau tik po to, kai ūkio subjektas yra atsiskaitęs už supirktą, taip pat perdirbtą žemės ūkio produkciją bei apmokėjęs pagal dokumentus, susijusius su darbo santykiais, iš visų ūkio subjekto sąskaitų šalies ir užsienio bankuose.

Lietuvos bankų įstaigos, pažeidusios šio straipsnio nuostatas ir padariusios žalos valstybinio socialinio draudimo fondui, privalo ją atlyginti.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. I-1353, 96.05.28, Žin., 1996, Nr. 53-1250 (96.06.05)
Nr. I-1369, 96.06.06, Žin., 1996, Nr. 57-1341 (96.06.19)
Nr. VIII-384, 97.07.02, Žin., 1997, Nr.67-1665 (97.07.16)

38 straipsnis. Atsakomybė už įmokų mokėjimo teisingumą

Už pavėluotai pervestas į valstybinio socialinio draudimo fondą įmokas skaičiuojami delspinigiai pagal finansų ministro nustatytą delspinigių normą, taikomą už pavėluotą mokesčių mokėjimą. Delspinigiai pradedami skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai įmokos turėjo būti sumokėtos arba pervestos, ir baigiami skaičiuoti įmokų sumokėjimo (pervedimo) dieną įskaitytinai.

Jeigu įmokos neteisėtai sumažintos, į valstybinio socialinio draudimo fondą išieškoma visa suma, kuria sumažintos įmokos, taip pat dvigubos šios sumos dydžio bauda. Jeigu draudėjas pastebėjo, kad apskaičiavo per mažas valstybinio socialinio draudimo įmokas, bet iki pavedimo patikrinti draudėją (jei pavedimo nėra - iki tikrinimo pradžios) klaidas savanoriškai ištaisė, sumokėjo trūkstamą įmokų sumą ir pristatė valstybinio socialinio draudimo įstaigoms patikslintas apyskaitas bei informaciją apie draudžiamųjų asmenų pajamas, už padarytą pažeidimą bauda neskiriama. Šiuo atveju delspinigiai skaičiuojami nuo kitos dienos po to, kai įmokos turėjo būti sumokėtos, iki įmokų sumokėjimo dienos.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse nustatyta tvarka draudėjams gali atidėti delspinigių, apskaičiuotų už pavėluotai pervestas įmokas, išieškojimo laiką arba atleisti juos nuo priskaičiuotų delspinigių mokėjimo, jei šie dėl nuo jų pačių veiklos nepriklausančių priežasčių negalėjo laiku sumokėti įmokų į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą. Ši lengvata netaikoma draudėjui, kuris padarė bent vieną šiame straipsnyje nurodytą piktybinį įstatymų pažeidimą.

Įstaigos ir organizacijos, visiškai išlaikomos iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų, gali būti atleistos nuo delspinigių mokėjimo tik tiek, kiek jos nebuvo finansuojamos pagal Finansų ministerijos ir savivaldybių pateiktas ataskaitas.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba gali atleisti draudėjus nuo baudų mokėjimo, jei draudėjas įrodo, kad apskaičiavo per mažas įmokas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo jo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Kad kaltės nėra, draudėjas

turi įrodyti pats. Ši lengvata netaikoma draudėjui, kuris padarė bent vieną šiame straipsnyje nurodytą piktybinį įstatymų pažeidimą.

Piktybiniu įstatymų pažeidimu laikoma, jei:

1) nustatytais terminais neatvykstama į valstybinio socialinio draudimo įstaigą įsiregistruoti draudėju ar nepranešamas pasikeitęs draudėjo adresas;

2) draudėjas aplaidžiai ar apgaulingai tvarko buhalterinę apskaitą arba neišsaugo, paslepia ar sunaikina apskaitos dokumentus ir dėl to negalima visiškai ar iš dalies nustatyti jo komercinės, ūkinės, finansinės būklės rezultatų ar įvertinti turto;

3) draudėjas valstybinio socialinio draudimo įstaigai pateikiamoje apyskaitoje, ataskaitoje ir kitame dokumente įrašo žinomai neteisingus duomenis apie savo pajamas, sąskaitas bankuose, darbuotojų pajamas bei įmokas;

4) draudėjas valstybinio socialinio draudimo įstaigai laiku nepateikia apyskaitos, ataskaitos apie draudžiamųjų asmenų pajamas ir socialinio draudimo įmokas arba nesumoka įmokų po to, kai valstybinio socialinio draudimo įstaiga raštu priminė pareigą pateikti apyskaitą, ataskaitą ar kitą dokumentą ir sumokėti įmokas;

5) draudėjas leidžia dirbti asmenims neįforminus darbo santykių, nepasirašius darbo sutarčių;

6) draudėjas pažeidžia Darbo apmokėjimo įstatymą;

7) draudėjas į buhalterinės apskaitos dokumentus neįtraukia darbuotojams mokamų su darbo santykiais susijusių išmokų;

8) draudėjas neleidžia valstybinio socialinio draudimo įstaigos pareigūnui susipažinti su apskaitos dokumentais;

9) draudėjas, gavęs valstybinio socialinio draudimo įstaigos nurodymą, be svarbių priežasčių neatvyksta į ją nurodytu laiku;

10) draudėjas klastoja arba pateikia valstybinio socialinio draudimo įstaigų pareigūnams žinomai suklastotus dokumentus;

11) draudėjas vengia mokėti socialinio draudimo įmokas arba trukdo jas nustatyti ar surinkti;

12) draudėjas pažeidinėja apskaitos taisykles.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai gali atidėti baudų išieškojimą iki vienerių metų, nustatydami baudos mokėjimo grafiką. Delspinigiai skaičiuojami, jeigu pažeidžiamas mokėjimo grafikas.

Apskaičiuotos, bet į valstybinio socialinio draudimo fondą nesumokėtos draudėjų ir draudžiamųjų asmenų įmokos, delspinigiai ir baudos išieškomi ne ginčo tvarka netaikant senaties termino. Pirmiausia sumokamos privalomosios įmokos, po to - baudos, o vėliausiai - delspinigiai. Apskaičiuoti arba perskaičiuoti galima ne daugiau kaip penkerių praėjusių kalendorinių metų valstybinio socialinio draudimo fondui priklausančias įmokas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. I-1062, 95.10.17, Žin., 1995, Nr. 89-1987 (95.11.02)
Nr. I-1353, 96.05.28, Žin., 1996, Nr. 53-1250 (96.06.05)
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

$38^{(1)}$ straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo įstaigų delspinigiai

Valstybinio socialinio draudimo įstaigos moka delspinigius už draudėjams pavėluotai pervestas lėšas Valstybinio socialinio draudimo fondo išmokoms (ligos bei motinystės pašalpoms). Delspinigių dydis nustatomas pagal finansų ministro nustatytą normą, taikomą už pavėluotą mokesčių mokėjimą. Delspinigiai pradedami skaičiuoti nuo tos dienos, kurią draudėjas,

nustatytu laiku iš fondo negavęs lėšų, išmokėjo šią išmoką jos gavėjui iš savo lėšų, ir skaičiuojami, iki bus pervestos lėšos už šią išmoką.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)

V SKYRIUS. VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO VALDYMAS

39 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo valdymo sistema

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo valdymo sistemą sudaro:

1) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kuri nustato perspektyvinius ir einamuosius valstybinio socialinio draudimo uždavinius, organizuoja Valstybinio socialinio draudimo fondo veiklos patikrinimus;

2) Valstybinio socialinio draudimo fondo taryba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;

3) Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir jos teritoriniai skyriai;

4) draudėjai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

40 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo fondo taryba

Valstybinio socialinio draudimo fondo, kaip savarankiškos finansų sistemos grandies, veiklą Lietuvos Respublikoje prižiūri 15 narių taryba. Ji sudaroma iš vienodo skaičiaus lygiateisių narių, atstovaujančių apdraustųjų interesus ginančioms organizacijoms (profesinėms sąjungoms, susivienijimams, asociacijoms ir kt.), darbdavių organizacijoms (susivienijimams, asociacijoms ir kt.) bei valstybės valdymo institucijoms. Apdraustųjų ir darbdavių atstovus deleguoja atstovaujamos organizacijos, o valstybės valdymo institucijų atstovus (viceministrus) skiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Tarybos sudėtį tvirtina Vyriausybė.

Tarybai vadovauja socialinės apsaugos ir darbo ministras arba jo įgaliotas tarybos narys.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

41 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos kompetencija

Valstybinio socialinio draudimo fondo taryba:

1) prižiūri, kaip įgyvendinami socialinį draudimą reglamentuojantys teisės aktai, ir teikia išvadas bei pasiūlymus;

2) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei siūlymus dėl valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifų, asignavimų iš valstybės biudžeto skyrimo, rezervo fondo formavimo;

3) svarsto ir teikia išvadą dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto projekto bei jo vykdymo ataskaitos;

4) svarsto ir teikia išvadą dėl darbuotojų skaičiaus ir valstybinio socialinio draudimo organizavimo išlaidų normatyvų, taip pat darbo apmokėjimo schemų;

5) tvirtina Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatytų vidutinių mėnesinių draudžiamųjų pajamų apskaičiavimo metodiką;

6) nagrinėja ir pareiškia nuomonę dėl kitų valstybinio socialinio draudimo bei jo organizavimo ir veiklos klausimų.

Tarybos sprendimai priimami paprasta jos narių balsų dauguma. Esant vienodam balsų skaičiui, Tarybos pirmininko balsas yra lemiamas. Tarybos darbas organizuojamas pagal jos pačios patvirtintą reglamentą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-964, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3191 (98.12.30)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

42 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba yra Valstybinio socialinio draudimo fondą administruojanti centrinė institucija, kurios pagrindinis uždavinys - operatyvus Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšų tvarkymas ir apskaita, užtikrinant įmokų surinkimą bei išmokų paskyrimą ir pristatymą gavėjams.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba yra juridinis asmuo, turintis savo sąskaitas bankuose bei antspaudą su Lietuvos valstybės herbu.

Valdyba yra išlaikoma iš valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų ir veikia pagal šį įstatymą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamus Valstybinio socialinio draudimo fondo įstaigų nuostatus.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos funkcijos:

1) vykdo Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą;

2) sudaro sutartis su kitais juridiniais ar fiziniais asmenimis dėl kai kurių draudimo funkcijų atlikimo, išskyrus įmokų rinkimą;

3) užtikrina šiame įstatyme numatytą apdraustųjų aprūpinimą;

4) priima sprendimus dėl kreditinių reikalavimų, atsiradusių dėl įmokų, baudų ir delspinigių nesumokėjimo, vykdymo terminų atidėjimo arba atsiskaitymo už kreditinius reikalavimus Vyriausybės nustatyta tvarka turtu, akcijomis ir vertybiniais popieriais, kai bankrutuojanti įmonė sanuojama ar sudaroma taikos sutartis;

5) įstatymų nustatyta tvarka organizuoja savanorišką valstybinį socialinį draudimą;

6) kita veikla, numatyta Valstybinio socialinio draudimo įstaigų nuostatuose.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir jos teritoriniai skyriai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patikėjimo teise naudoja, valdo Valstybinio socialinio draudimo fondo turtą bei juo disponuoja.

Valdyba turi teisę:

1) įsigyti arba išsinuomoti Lietuvoje ar užsienyje turtą, reikalingą socialinio draudimo veiklai;

2) įsigyti vertybinių popierių ir jais disponuoti;

3) savarankiškai sudaryti sutartis su Lietuvos Respublikos ir užsienio ūkio subjektais, atsiskaityti už pateiktas prekes, atliktus darbus ir paslaugas bet kokia sutarta forma;

4) įstatymų nustatyta tvarka steigti įmones veiklai, susijusiai su socialiniu draudimu;

5) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka įgyvendinti priemones papildomoms pajamoms gauti.

Valdybai vadovauja direktorius, kurį socialinės apsaugos ir darbo ministro teikimu, įvertinusi Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos rekomendacijas, skiria Vyriausybė. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos direktorius yra tiesiogiai atskaitingas socialinės apsaugos ir darbo ministrui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)
Nr. VIII-1188, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.50-1599 (99.06.09)

43 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinės įstaigos

Rajonuose ir miestuose steigiami Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos skyriai, kurie yra tiesiogiai atsakingi už:

1) valstybinio socialinio draudimo įmokų surinkimą;

2) pensijų išmokėjimą teisingai ir laiku;

3) kitų Valstybinio socialinio draudimo įstaigų nuostatuose numatytų funkcijų vykdymą.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir jos teritoriniai skyriai yra juridiniai asmenys, turi antspaudą su Lietuvos Respublikos valstybinio herbo atvaizdu.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)

44 straipsnis. Draudėjų pareigos

Visi draudėjai, kurie turi mokėti valstybinio socialinio draudimo įmokas už draudžiamuosius, išvardintus šio įstatymo 4 straipsnio 1 punkte, taip pat 4 straipsnio 2 ir 3 punktuose nurodyti asmenys privalo registruotis Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniuose skyriuose.

Draudėjai yra atsakingi už teisingą ir laiku atliekamą valstybinio socialinio draudimo įmokų priskaičiavimą ir įmokėjimą į valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą.

Draudėjai išmoka apdraustiesiems valstybinio socialinio draudimo pašalpas Valstybinio socialinio draudimo pašalpų nuostatų numatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)

45 straipsnis. Valstybinio socialinio draudimo įstaigų teisė į kontrolę

Akredituota vykdyti valstybinį socialinį draudimą įstaiga turi teisę patikrinti dokumentus, kuriais grindžiamos jos žinioje esančios įmokos ir išmokos.

Vykdami valstybinio socialinio draudimo kontrolę, valstybinio socialinio draudimo įstaigų pareigūnai turi teisę:

1) gauti iš įmonių, įstaigų bei organizacijų ir kitų asmenų, įskaitant bankus ir kitas kredito bei finansų įstaigas, pareigoms atlikti reikalingas žinias bei dokumentų nuorašus apie tikrinamo juridinio, fizinio asmens ar neturinčio juridinio asmens teisių asmens turtą bei pajamas;

2) norėdami nustatyti, kaip draudėjas vykdo prievoles valstybinio socialinio draudimo fondui, be išankstinio įspėjimo, pateikę tarnybinį pažymėjimą, įeiti į draudėjo patalpas ar teritoriją, susijusias su jo veikla (įskaitant ir nuomojamas), tikrinti darbo sąlygas, darbuotojų skaičių ir panašiai. Pareigūnas turi šią teisę ir tais atvejais, kai veiklai bei pajamoms gauti naudojamos gyvenamosios patalpos ir kiti objektai. Įmonių, įstaigų, organizacijų vadovai bei fiziniai asmenys, trukdantys pareigūnui pasinaudoti šia teise, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka. Be išankstinio įspėjimo įeiti į draudėjo patalpas ar teritoriją (įskaitant ir nuomojamas) galima tik draudėjo darbo metu. Kitais atvejais reikalingas draudėjo sutikimas;

3) paimti laikinai - iki 30 dienų - iš draudėjo dokumentus, fiksuojančius darbo pajamas, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, taip pat išmokos iš valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų, palikus dokumentų paėmimo aktą; užantspauduoti dokumentų,

vertybinių popierių, pinigų ir materialinių vertybių saugojimo vietas, daryti dokumentų kopijas arba išrašus, žymas ant draudėjo dokumentų, kad būtų išvengta jų klastojimo;

4) duoti draudėjui privalomus vykdyti nurodymus valstybinio socialinio draudimo klausimais;

5) surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus bylose, kurios pagal įstatymą priskirtos valstybinio socialinio draudimo pareigūno kompetencijai;

6) pareikalauti iš draudėjo, kad būtų sutvarkyta buhalterinė apskaita;

7) gauti iš draudėjo paaiškinimus dėl valstybinio socialinio draudimo įmokų ir išmokų mokėjimo bei paaiškinimus iš draudėjo teritorijoje esančių asmenų dėl darbo santykių, tarp jų ir draudėjo buvimo, kai yra pagrindo manyti, kad jie faktiškai ten dirba;

8) surašyti nustatytų pažeidimų aktus dėl valstybinio socialinio draudimo įmokų, baudų ir delspinigių apskaičiavimo, žalos, padarytos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, atlyginimo arba nepriemokų išmokėjimo gavėjams, taip pat kitų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo reikalavimų vykdymo.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos direktorius ir jo pavaduotojai, teritorinių skyrių vedėjai ir jų pavaduotojai turi teisę:

1) išieškoti ne ginčo tvarka iš įmonių sąskaitų komerciniuose bankuose laiku nesumokėtas valstybinio socialinio draudimo įmokas bei netesybas;

2) duoti nurodymus bankams nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš įmonių sąskaitų, jeigu jos nustatytu laiku nepateikė valstybinio socialinio draudimo įstaigoms finansinės apyskaitos ar nemoka socialinio draudimo įmokų ilgiau kaip 3 mėnesius, neleidžia patikrinti socialinio draudimo įmokų bei išmokų arba kai tikrinimo metu nustatyti neteisingo įmokų apskaičiavimo faktai;

3) įstatymų nustatyta tvarka skirti administracines nuobaudas. Paskirtos piniginės baudos išieškomos į valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą;

4) kreiptis į visų nuosavybės formų įmonių, įstaigų, organizacijų vadovus dėl aplinkybių ir sąlygų, trukdančių valstybinio socialinio draudimo fondo įstaigų pareigūnams tinkamai atlikti pareigas. Įmonių vadovai bei kiti pareigūnai privalo išnagrinėti valstybinio socialinio draudimo fondo įstaigų pareigūnų nurodymus ir nedelsdami (ne vėliau kaip kitą dieną po nurodymo gavimo) pranešti valstybinio socialinio draudimo fondo įstaigai apie priimtas priemones.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos direktorius ir jo pavaduotojai turi teisę:

1) siūlyti rejestro tvarkytojui atšaukti įmonės registravimą, jeigu ši be pateisinamų priežasčių nevykdo socialinio draudimo įstaigų pareigūnų reikalavimų dėl valstybinio socialinio draudimo įmokų mokėjimo, finansinių ataskaitų ir duomenų apie apdraustuosius pateikimo;

2) areštuoti draudėjo turtą bei sąskaitas bankuose Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka, jeigu nesumokėta (nepervesta) valstybinio socialinio draudimo fondo įstaigoms įmokos, baudos ir delspinigiai.

Draudėjų ir apdraustųjų pretenzijas dėl valstybinio socialinio draudimo įstaigų pareigūnų, vykdančių kontrolę, veiksmų sprendžia atitinkamos įstaigos vadovas arba jo pavaduotojas, o dėl pastarųjų pareigūnų veiksmų - Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba. Pareiškėjas, nesutinkantis su Valdybos sprendimu, turi teisę per 10 dienų po sprendimo gavimo kreiptis į teismą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-455, 94.05.12, Žin., 1994, Nr. 39-702 (94.05.25)
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)
Nr. I-1545, 96.09.25, Žin., 1996, Nr.98-2232 (96.10.11)
Nr. VIII-1086, 99.03.16, Žin., 1999, Nr.32-900 (99.04.09)
Nr. VIII-1383, 99.11.04, Žin., 1999, Nr.99-2844 (99.11.24)

46 straipsnis. Ginčų, kylančių iš valstybinio socialinio draudimo teisių santykių, sprendimas

Ginčus tarp draudėjų ir valstybinio socialinio draudimo įstaigų sprendžia Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, Valstybinis arbitražas arba teismas.

Apdraustųjų ginčai su draudėjais ir valstybinio socialinio draudimo įstaigomis dėl pensijų, pašalpų ir kitokio aprūpinimo yra sprendžiami Valstybinių pensijų įstatyme, kituose įstatymuose, taip pat Valstybinio socialinio draudimo pašalpų nuostatuose numatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-676, 94.11.29, Žin., 1994, Nr. 96-1874 (94.12.14)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PIRMININKAS V.LANDSBERGIS

Vilnius, 1991 m. gegužės 21 d.
Nr. I-1336